

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én és 15-én.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI FAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Városligeti fasor 1.
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona
Kéziratok nem lesznek visszaszűrtve.

TARTALOM. Szivar opyaszítás. — Vegyesek. — Ajánlatok.

Szivarfogyasztás.

Még mindig függőben levő kérdés az, hogy egy ország dohányintézősége által forgalomba hozott dohánytermékek csupán a saját országra nézve annak lakosságának legyenek gyártva, vagy pedig nem-e tartozik a dohányjövődék terén a legfontosabb kérdések egyikéhez, hogy mily uton-módon lenne elérhető a dohánytermékek más országokbólani kivitele.

Ennek a dolognak, t. i. gazdasági szempontból tekintve, igen nagy a jelentősége. Tegyük fel, hogy egy oly dohányban gazdag ország, mint a mi országunk, — mely a többi dohánytermelő országok között hatodik helyen áll — nem bírna dohány jövedékkel, s csak a magánipar, magán kereskedelem foglalkozna ezzel. Mi lenne ennek következménye? Válasz: Következménye az lenne, hogy ezen ipar és kereskedelem kényszerítetné, miként Európában gyártmányuk részére mindenütt forgalmat, szóval általános forgalmat érjenek el, melynek üdvös hatásául sok millió korona jönne az országra, a mi csak úgy a dohánytermelők részére, mint Magyarország munkaerőire nézve előnyvel bírna.

És nem utópia ez, a miről itt beszélünk. Abban az időben, a mikor Magyarországon még nem létezett dohányjövődék, a mikor vasuti hálózat, hogy úgy mondjuk nem hozta közelebb egymáshoz az országokat és az áruk szállítása vég nélküli nehézségekben ütközött, már akkor tájt létezett Magyarországon szivarokbani kivitel, nem is említve a nyers dohányt, mely külföldi üzletemberektől vétetett meg. Csodákat látnánk ma rajta, ha minderről statisztikai adatok léteznének, hogy mily nagy terjedelemben volt akkortájt üve a nyers-dohány s a kész szivarok kivitele. Igaz ugyan, hogy az állam évenkénti tiszta nyeresége a dohányjövődék után hetven, egész nyolcvanig terjedő millió korona, de mit számít ezen bevétel, tekintve azon összeget, mely egyszerűen a dohány megadóztatása hozna be, továbbá ama népgazdasági előnyök, melyek ezzel tagadhatatlanul össze lennének kötve. De hisz mi nem vagyunk ellenéi a dohányjövődéknek, s nem is akarunk azokká lenni; a nálunk majd egy félszázad óta bevezetett dohányjövődék nagyon előnyösnek mutatkozik ezen gyártmányok fogyasztóinak, kevésbé azonban a számításba jövő munkaerős s a legkevesbé pedig az állampénztárra nézve, mely évente aránylag nagyon gyér nyereségösszeget tud felmutatni a bevételnél.

Az indokolás kéznél fekszik. Ugy,

amint említettük ez azon körülményben leli magyarázatát, miszerint azzal meg vannak elégedve, hogy a saját ország fogyasztó közönségét ellátják szivarokkal nagyban károsítva az állampénztárt. Annál is inkább rendkívüli hat ez a jelenség, miután minden időben s minden alkalomkor ki lesznek emelve a közgazdaság javára szolgáló kérdések. A képviselőház, a sajtóban, gyülekezeteknél, sőt még bankettek es ünnepségeknél mindig számot vetnek a közgazdasági kérdésekkel s mindennap van egy más és újra más megváltó, aki az országot újabb tanácsokkal ellátja. Különös, a legközelebb fekvő dolgot nem látják s nem veszik számításba. A természetes, melynek folytán az oly kolosszális iparnak mint a dohányjövődék forgalmi telepeket keresnie kell a külföldön, s amit kimutathatóan igen könnyen találhatna is, ezen kérdés nem szolgál vita tárgyául sem a sajtónál, sem a képviselőházban és a kereskedelmi kamaráknál sem, a legkevesbé pedig magánál a dohány-intézőségénél. Tán eme körülmény azon alapszik, hogy nem tudják a valódi tényállást? E kérdésre nemmel felelhetünk. Mindent ott csak oly jól tudják, mint magunk; vagy pedig, hogy nem éreznek kedvet a változtatáshoz! Miért?

A szivaroknál a bevétel 40—70% között ingadozik. Nekünk úgy tetszik, hogy a nehézségek miként kivitel lehetőségessé legyen, itt nyugosznak. Mert a verseny természetesen nem engedne meg ilyenforma tiszta hasznót egy gyártmánynál, s ilyen, legyen az még ennél sokkal csekélyebb is, már eleve kizár. Már most azonban e pontról még igen sokat lehetne mondani. Nagyon is természetes, hogy a kivitelre számított árut egészen másképp kell taksálni, mint azt, a melyen az állampolgárra számított adóteher nyugszik. Még a szomszédos Ausztria sem tudná a versenyt megállni, amit itt csak felületesen említünk, miután megegyezés szerint versenyharc a magyar és osztrák dohányintézőség között nem lehetséges.

Ami a jelenlegi kivitelünket illeti, az csak a nyersdohányra nézve áll, mely a dohány részv. társaság által lesz a külföldnek eladva. Ama minimális összeg, melyet e kiviteli társaság — általánosságban tekintve magát a cikket — szállít, majdnem nevetes, hogy mint bevételi összeget vegyük számításba. Az a néhány garas, melyet a m. kir. állampénztár ennél az üzletnél elér, egy magánvállalatnál képezhet bevételt, nem pedig egy államnál, mely hiszen természése szerint járhat el cikkei kivitelzésénél, ami végül a szivarokat illeti, úgy tudunkkal még ezideig meg sem kíséreltek a kivitel létrehozni. És mégis néhány

szivarnem átadása a kontinens főhelyein oly képviselősegeknek, akik kizárólag nagyban foglalkoznak ezzel, óriási előnyvel járna, s kilitást mutat arra, hogy évek leforgásával sok millió jönne az országra. Ausztria által Németországban felállított „Osztrák dohány tőzsdek“ tévesztett eszmének tartjuk, mely sokkal kicsinyesebb mintsem hogy egy dohányintézőség által legyen kivitelbe hozva. Egyáltalán a szivarrali üz-m az utóbbi években határozottan más alakot nyert mint a milyen ezelőtti időkben volt. Az oly államokban alapított szivarokat tartalmazó detail üzletek, hol dohányintézőség nem létezik, nem mutatkozik elege jövedelmzőnek, sőt ellenkezőleg az ilyen államokban erős versenyeszközökkel kellene dolgozni, hogy nagy eredmények lennének elérhetőek. A szivar-csak egy a szivarka-kereskedelem jelenleg annyira szervezett, hogy sok ezer nagy jelentékeny cég létezik, akik forgalomképes dohánytermékek üzembe vétele nagy arányban átvénnek. Kis mennyiségű áru átadása egy külföldi kisérusnak nem illik a mai modern idők keretébe.

A mi szivartermékünk, nem akarjuk azokat a valóságnál jobbagnak, vagy rosszabagnak föltüntetni, teljesen alkalmassak a kivitelre; főleg Németország, de Ausztria, Belgium és Franciaországnak, az utóbbi állam magas vámösszege ellenére is. Miért ne legyen tehát komolyan gondolkozva előlött, hogy nagyobb forgalmat elérjenek? Itt is csak azok maradjunk, akik mindig adnak, anélkül, hogy az adottért valamit viszont kapjunk? Elég rossz, hogy ez ország lakossága nem gondolhat arra, hogy többet mint országa termékét szállíthassa idegenbe.

De legalább e cikknél kerestessenek forgalmi terek teljes buzgalommal, annál is inkább, mert az ilyenek léteznek, s így természetszerűen találhatók is.

Vegyesek.

A nagytőzsdék változtatása. Legutóbbi számunkban megjelent cikkünk behatóan foglalkozott a nagytőzsdék megváltoztatásáról s kifejtette, hogy ezen üzletek nyeresége sajnosan szilánkokká lesz törölve, mert országunkban számos oly nagytőzsdés van, akik tekintettel az utazási eszközök olcsóságára elvesztették jelenleg már létjogosultságát.

Amint halljuk, hivatott körökben már rég szem előtt tartják e körülményt, mert közölték velünk, hogy a fővárost környező helyeken létező nagytőzsdék fel lesznek oszlatva. Így p. o. a kőbányai, újpesti, monori és erzsébetfalvai nagytőzsdék néznek feloszlatásnak elébe,

miután a távolság a fővároszhoz ezeknek igen jelentéktelen. Mi e közleményt csak rezerváltan adjuk, miután nem hivatalos uton jutott tudomásunkra, de megjegyezzük, hogy csak az illető nagytőzsdések és a hozsájuk utalt kistőzsdések érdekében lenne, ha e körülmény megvalósulna. Miért kell a szegény kistőzsdés szájból kivenni a falatot, amikor amugy sem keres a nagyáros egy fillért sem üzletlél.

Híányzó szivarkák. Nehány napig nem lehetett kapni a fővárosi tőzsdékben „Dráma”-szivarkát. Valószínű, hogy az ó budai, fumei és temesvári gyárak nem tudnak e fajtaból annyit készíteni, mint a mennyire e rossz időben eladva lesz, annyival inkább, mert az utóbbi évben oly egyének szívták e szivarkákat, kik évekkkel ezelőtt „egyptomit” füstöltek. Talán elhatározzák magukat a most időszerű fél fillér szivarkák bevezetéséhez.

A tőzsdések va' árnapi szünetéről a Vázsonyi képviselő által szerkesztett „Uj század” egy hosszabb cikket ír, a melyben természetesen nem mondhatnak mást, mint a mit már mi e dologról nyilvánítottuk. Mindazonáltal e cikl annál is inkább figyelmet érdemel, miután a sajtó részéről e téma csak nagyon gyéren lesz megpendítve, s mert maga a cikl szak tudással íródott.

3729
IV. 902. szám.

Ajánlati hirdetmény.

Az Edeleny községben fennálló dohánynagyárua kezelésének biztosítása végett írásbeli versenytárgyalás fog tartatni

Az írásbeli ajánlatok 1902 évi február 28-án d. e. 9 óráig az alulírott kir. pénzügyigazgató-ság főnökénél nyujtandók be.

A jogositvány elnyerésére annak lesz kilátása, ki erre alkalmasnak találhatik és aki a százalékokban kifejezendő legkisebb tőzsdiját követeli. Az eddigi dohány nagyárua a közönséges anyag nagybani elarusítása után egy egész 65/100-ad százalék tőzsdiját élvezett.

A dohány nagyárua 1901. évi nyers forgalma 83800 K. 28 fill. *Ebből esik*. Kicsinybeni eladásra 3202 kor. 24 fill. Nagybani eladásra 80598 kor. 04 fill. A dohánynagyárua 1899/1901 évi forgalom átlaga 82159 kor. 39 fillér. *Ebből esik*: Kicsinybeni eladásra 3642 kor. 51 fillér. Nagybani eladásra 78516 kor. 89 fillér. A dohány nagyárua 1901. évi forgalma bélyegek és váltó-ürlapokbn 2608 kor. 40 fillér.

A dohány nagyárua kezelésével a bélyeg és váltó ürlapok eladásainak kötelezettsége 1¹/₂% eladási jutalék élvezete mellett van egybekötve. Az összes dohány anyag a kassai m. kir. dohányáru raktárból a bélyeg és bélyegzett váltóürlapok pedig az edelenyi kir. adóhivatalból lesznek beszerzendők.

Vállalkozó a nagyáruát 1902. évi márczsius hó 8-án megnyitni, illetőleg a jelenlegi kezelőtől átvenni, és már ezt megelőzőleg a fogyasztási viszonyoknak megfelelő 14 napi tartalék-készletet 4000 kor. értékben beszerezni és folyton érintetlen teljességben fenntartani, ezen kívül a napi szükséglet igényelte anyagkészletet is beszerezni köteles leend.

A dohány nagyárua és ezzel kapcsolatos kistőzde Edeleny községben élénk forgalmi helyen, tökéletesen száraz bolti és raktári helyiségben személyesen kezelendő.

A pályázók kötelesek bánatpénz fejében a fent kijelölt csonkíthatatlan dohányanyag készlet érték összegének megfelelő 10% azaz (400) negyszáz koronát a miskolci kir. adóhivatalnál

készpénzben, vagy biztosítékul elfogadható érték-papirokban (melyek azonban a tőzsdén jegyzett árfolyam szerint ugyan, de névértéken felül nem fogadhatnak el), pénzügyi letétbe helyezni, s az arról szóló nyugta hiteles másolatát a fentebb meghatározott nap délelőtti 9 óráig benyujtandó, egy koronás bélyeggel ellátott lepecsételt és sajátkezűleg aláírt ajánlataikhoz mellékelni és magát az így ellátott s az alábbi minta szerint szövegezett ajánlatot a következő czim alatt:

„Ajánlat az Edelenyben megürült dohány nagyárua elnyerése iránt” a miskolci kir. pénzügyigazgatóság főnökének saját kezéhez beküldeni. Az ajánlatokban a követelésbe vett kezelési díj százalékban számmal és betűkkel tisztán kifejezendő és az ajánlatokhoz egyuttal a magyar állampolgárságot, teljeskorúságot, vagyoni helyzetet, a magyar nyelv tökéletes birását, polgári állását és erkölcsi kifogástalanságot igazoló hatósági bizonylat is csatolandó.

Ajánlati minta. Alulírott késznek nyilatkozom, az Edelenyben, a miskolci m. kir. pénzügyigazgatóság által alkalmasnak talált helyen a m. kir. dohány nagyáruát az előttem ismeretes, e részben fennálló szabályrendeltek pontos betartása mellett _____% szóval _____százotli tőzsdij élvezete mellett elvállalni és a verseny tárgyalási hirdetményben foglalt, illetőleg abban felemlített határozatoknak magamat feltétlenül alávetem.

Kelt, _____1902. évi _____hó _____én.

A lepecsételt, illetve lezárt boríték cimlapján: *Ajánlat az Edelenyben megürült dohány nagyárua elnyerése iránt.*

Miskolcz, 1902. február hó 5-én.

Magy. kir. pénzügyigazgatóság.

7599. sz.
V. 1902.

Ajánlati hirdetmény.

A nagyváradi m. kir. p. ü. igazgatóság részéről ezennel közhír é tétetik, hogy a Bihar megyébe kebelezett Beél városában üresedésbe jött dohány nagyárua kezelésének betöltése végett írásbeli ajánlatok utján 1902. évi február 20 napjának d. e. 10 órakor a p. ü. igazgatóságnál verseny tárgyalás fog tartatni.

Az árlejtés tárgyát ugyancsak a versenyzők által az eladás után igénybe vehető ellátási jutalék fogja képezni, és a dohány nagyárua kezelése annak fog átadatni, ki a legcsekélyebb eladási díjat fogja követelni, mindazonáltal a kincstár fentartja magának azt a jogot, hogy versenyzők között szabadon választhasson, mi okból az ajánlattevő semmi esetben sem támaszthat igényt azért, mivel ajánlata el nem fogadtatott.

Az eddigi dohány nagyárua a nagyárua kezeléseért 3 százalék tőzsdiját élvezett.

A dohány nagyáruának utolsó három évi nyers forgalmának átlaga 30208 koronát tett ki, és ahhoz anyag beszerzés végett 50 kisáros van utalva továbbá az árua kezelésével a bélyeg és váltó ürlapok eladásának kötelezettsége 1¹/₂% eladási jutalék mellett, valamint a havanna szivarok eladásának jogosultsága is egybe van kötve, mely utóbbi eladására 1¹/₂% vagy ennél kisebb tőzsdiján igénybevétele mellett adatik meg az engedély.

Az összes gyártmány-készletek a nagyváradi vagy az aradi m. kir. dohányárua raktárból, a bélyegkészletek pedig a tenkei m. kir. adóhivatalnál lesznek beszerzendők.

Figyelmeztetnek pályázók, hogy a dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok 13 §-a, mely szrint az üres gyártmányládák a kincstár részéről visszaválaltatnak, érvényen ki-

vül helyeztetvén, azokat a m. kir. dohányárua raktárból, illetőleg a fő és alárusoktól a megállapított eladási árak megtérítése mellett tulajdonukba átvenni kötelesek

A kincstár az áruának bizonyos összegben meghatározott jövedelmet nem biztosít, és ez okból későbbi kérvények az eladási díj utólagos felemelésért tekintetbe vétetni nem fognak, ugy kárpótlási igények sem támaszthatók.

Köteles leend a vállalkozó a dohány nagyáruát az átvételre kitűzött napon, továbbá a fogyasztási viszonyoknak, megfelelő 8 napi tartalék készlet 700 kor. értékben beszerezni, és folyton érintetlen teljességben fenntartani, azonkívül a napi eladásra szükségelt gyártmány mennyiségét is beszerezni.

A dohány nagyárua és evvel egybekapcsolt kis tőzde Beél nagyközségben élénk forgalmu helyen, száraz bolti és raktári helyiségben személyesen kezelendő, és az üzletről azon öt rendbeli könyvek pontosan vezetendők, melyek a dohányeladási szabályok 19 §-ban részletezve vannak. A pályázók kötelesek bánatpénz fejében 400 kor. készpénzben, vagy tőzsdén jegyzett állampapirokban 50 kros bélyeggel ellátott sajátkezűleg aláírt lepecsételt ajánlatokhoz csatolni, vagy pedig ezen összeget valamelyik állami pénztárnál lefizetni, az arról szóló nyugtát az ajánlathoz mellékelni, és az ajánlatot ezen czim alatt: „Ajánlat” a beeli m. kir. dohány nagyárua elnyerésért legkésőbb 1902. február 20 napjának d. e. 9 óráig a p. ü. igazgatóság főnökéig: el közvetlen vagy posta utján benyujtani.

Az ajánlatokban az igényelt kezelési díj számmal és betűkkel tisztán kifejezendő, és az ajánlatokhoz egyuttal a magyar honosságot, polgári állást és erkölcsi kifogástalanságot és vagyoni állapotot igazoló hatósági bizonylatok is csatolandók. Olyan ajánlatok, melyek ezen tulajdonokkal nem bírnak, vagy más pályázók ajánlataira hivatkoznak, valamint azok is, melyek határozatlanul szerkesztvők, ugyszintén elkésve benyujtott, vagy utó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Táviratok jogérvényes ajánlatnak semmi körülmények között tekintetni nem fognak. A versenyzésben részt nem vehetnek azok, kik a törvény értelme szerint szerződés kötésre nem képesek, továbbá valamely büntény, czempészet vagy másnemű jövedéki kihágás miatt, avagy az állam bizottsága ellen elkövetett athágások miatt illetékesen elítéltek, vagy az alól csak bizonyítékok elégtelenségéből is felmentettek.

Továbbá kizárva maradnak azon egyedárusági tárgyak eladói, kik az üzletből büntetés képpen elmozdítottak, és oly személyek is, kik nem az árua székhelyén laknak, vagy kiknek a politikai szabályok az üzlet helyén leendő állandó tartózkodást nem engedik meg.

A pályázók bánatpénzei, csak a tárgyalás teljes befejezése után fognak vissza szolgáltatni, az elfogadott ajánlattevő bánatpénze pedig csakis az érintetlen készlet beszerzése után.

Ha vállalkozó a dohány nagy áruát az átvételre kitűzött határnapon át nem veszi, vagy később ajánlatától visszalépne, bánatpénzét elveszti, és az árua kezelésének betöltése végett újabb pályázat fog nyitattni, melyen részt nem vehet.

Az ezen vállalatnál mérvadó részletes feltételek és azzal egybekötött kötelezettségek a p. ü. igazgatóságnál és nszalontai p. ü. őri biztós-nál megtekinthetők. Az ajánlatban kitüntetendő, hogy az anyagot a nagyváradi vagy az aradi dohány áru raktárból kívánja ajánlattevő beszerezni.

Nagyváradon, 1902. évi február hó 1-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Der Zigarrenkonsum. — Der Kredit der Kleintrafikanten. — Vermischtes. — Briefkasten der Redaktion.

Der Zigarrenkonsum.

Es ist noch immer eine unentschiedene Frage, ob die durch die Tabakregie eines Landes in den Handel gebrachten Tabakprodukte bloss für das eigene Land, für die eigene Bevölkerung erzeugt werden, oder ob es nicht vielmehr eine der eminentesten Fragen auf dem Gebiete des Tabak-Monopols bilden sollte, auf welche Weise ein Export dieser Tabak-Produkte ermöglicht werden könnte.

Die Sache hat nämlich, vom volkswirtschaftlichen Standpunkte aus betrachtet, eine hohe Bedeutung. Nehmen wir an, ein Tabakland wie es Ungarn ist, welches unter den Tabakländern an sechster Stelle zu stehn kommt, besässe kein Tabak-Monopol, sondern es würden sich die Privatindustrie und der Privathandel damit befassen. Was wäre die Folge? Antwort: Die Folge wäre, dass diese Industrie und dieser Handel genöthigt wäre, sich überall in Europa Absatzquellen für ihre Produkte zu erschliessen, wodurch hunderte von Millionen Kronen ins Land kämen, was sowohl dem Produzenten des Rohtabakes, wie auch der Arbeitskraft Ungarns zu Gute käme.

Und es ist keine Utopie, von der wir sprechen. Zur Zeit, wo noch kein Tabak-Monopol in Ungarn existirte, wo noch kein Eisenbahnnetz die Länder durchzog und der Versandt von Waaren nach entfernten Ländern mit Schwierigkeiten verbunden war, gab es bereits in Ungarn einen Export von Zigarren, zu schweigen von Rohtabak, der von fremden Kaufleuten aufgekauft wurde. Man würde seine Wunder sehen, wenn heute statistische Daten hierüber existiren würden, in welchem Umfange dieser Export von Rohtabaken und fertigen Zigarren betrieben wurde.

Der Staat vereinnahmt wohl heute ein Reinertragnis aus dem Tabakmonopole von siebzig bis achtzig Millionen Kronen; allein was bedeutet dieses Ertragnis in Hinblick zu jenen Summen, welche einerseits die Besteuerung des Tabakes einbringen würde, ferner zu jenen volkswirtschaftlichen Vortheilen, die damit unstreitig verbunden sind. Doch wir sind ja keine Gegner des Tabak-Monopoles und wollen es auch nicht sein. Das beinahe ein halbes Jahrhundert lang bei uns eingeführte Tabak-Monopol erweist sich ja für die Konsumenten dieser Produkten als sehr vortheilhaft, minder jedoch für die dabei in Betracht kommende Arbeitskraft, am wenigsten aber für die Staatskasse selbst, die eine viel zu geringe Ertragnissumme alljährlich in den Einnahmen einzustellen vermag.

Das Motiv liegt auf der Hand. So wie wir Eingangs erwähnten, scheint es jener Umstand zu sein, wonach man sich damit sehr zufrieden gibt, die Konsumenten des eigenen Landes mit Zigarren zu versorgen, der die Staatskasse schwer schädigt. Umso merkwürdiger wirkt diese Erschei-

nung, zumal zu allen Zeiten und bei allen Gelegenheiten bei uns das volkswirtschaftliche Wohl hervorgehoben wird. Im Parlament, in der Presse, in Versammlungen, ja sogar bei Banketten und Festivitäten, stets wird Bedacht auf die Volkswirtschaft genommen und täglich tritt ein neuer Erlöser auf den Plan, der das Land mit neuen Rothschlägen hierüber versieht. Sonderbar, das zunächst Liegende wird nicht gesehen, nicht beachtet. Das Natürliche, wonach eine Riesenindustrie, wie es das Tabak-Monopol ist, Absatzgebiete im Auslande suchen muss und sogar sehr leicht finden kann, wie wir nachzuweisen im Stande sind, es bildet kein Gegenstand der Erörterung, weder in der Presse, noch im Parlamente, noch in den Handelskammern, am allerwenigsten bei der k. u. Tabak Regie selbst. Sollte das auf Unkenntniss der Sachlage beruhen? Wir können diese Frage verneinen. Man weiss das alles dort so gut, wie wir es wissen, aber verspürt keine Lust daran etwas zu ändern. Warum?

Das Ertragnis bei den Zigarren schwankt zwischen 40 bis 70%. Uns scheint es, als ob man hierin die Schwierigkeiten einen Export zu ermöglichen, erblicken würde. Denn die Konkurrenz würde natürlich einen derartigen reinen Nutzen an einem Fabrikate selbstverständlich nicht gestatten, eine solche, und wäre dieser Nutzen noch weit geringer, von vorneherein unmöglich machen. Nun aber lässt sich über diesen Punkt doch sehr viel sagen. Es ist nur zu natürlich, dass eine für den Export berechnete Waare ganz anderes taxirt werden müsste, als diejenige, worauf schon eine für die Staatsbürger berechnete Steuerabgabe lastet. Entfällt diese Steuer, wie sie auch selbstverständlich entfallen müsste, dann könnte unsere Tabak-Industrie mit jeder anderen den Konkurrenzkampf mit Erfolg aufnehmen. Nicht einmal das benachbarte Österreich könnte die Konkurrenz bestehen, was wir hier nur nebensächlich erwähnen, da der Tabak-Regie Ungarns ein Konkurrenzkampf mit der österreichischen Tabak-Regie gemäss Vereinbarung nicht möglich ist.

Was unseren dormaligen Export betrifft, so betrifft er bloss die Rohtabake, welche von der Tabak-Aktien-Gesellschaft nach dem Auslande verkauft wird. Das minimale Ertragnis, welches dieser Export im Allgemeinen, mit Rücksicht auf die Wichtigkeit des Artikels selbst liefert, ist geradezu lächerlich, um als Einnahmepost bei Beurtheilung des Gegenstandes zu gelten. Die paar Groschen, welche die k. u. Staatskasse aus diesem Geschäfte erzielt, kann ein Ertragnis für Private bilden, nicht aber für einen Staat, der je nach Belieben mit dem Artikel und dessen Exporteuren schalten und walten kann. Was schliesslich die Zigarren anbelangt, so hat man es, unseres Wissens nach, bisher gar nicht versucht, einen Export zuermöglichen. Und doch wäre die über-

gabe einiger Sorten Zigarren auf den Hauptplätzen des Kontinentes, an Vertreter, welche sich ausschliesslich damit befassen, ein riesiger Vortheil, der alle Aussicht besitzt, dass nach Jahren viele Millionen dadurch ins Land kommen. Die von Österreich in Deutschland errichteten „österreichischen Tabak-Trafiken“ halten wir für eine verfehltete Idee, die viel zu kleinlich ist, als dass sie von einer Tabak-Regie ausgeführt werden sollte. Überhaupt hat auch der Handel mit Zigarren in den letzten Jahren eine wesentlich andere Gestalt angenommen, wie in früherer Zeit Die Errichtung eines oder mehrerer Detailgeschäfte von Zigarren in einem Staate, wo kein Tabak-Monopol existirt, rentirt sich nicht genügend, im Gegentheil, in solchen Staaten müsste nur mit Hilfe scharfer Konkurrenzmittel gearbeitet werden, um grosse Resultate zu erzielen. Dermalen ist der Zigarrenhandel, wie auch der von Zigaretten, dertartig organisirt, dass es Tausende kreditfähiger grosser, bedeutender Firmen gibt, welche den Vertrieb absatzfähiger Tabakprodukte in grossem Massstabe übernehmen. Die Übergabe eines geringen Quantums Waaren an einen Kleinverschleisser im Auslande passt in unsere Zeit nicht mehr hinein.

Unsere Zigarrenprodukte, wir wollen sie nicht besser, aber auch nicht schlechter machen als sie sind, eignen sich vollständig für den Export nach Deutschland hauptsächlich, dann aber auch für die Schweiz, Belgien, Frankreich, in den letzteren Staaten trotz der verhältnissmässig hohen Zölle.

Warum soll also nicht ernstlich daran gedacht werden, Absatzgebiete zu erschliessen? Sollen wir auch hierin diejenigen sein, die nur stets geben, ohne jemals etwas zu erhalten? Schlimm genug, dass die Bevölkerung dieses Landes nicht daran denken kann, mehr als seine Landesprodukte in der Fremde abzusetzen. Zumindest mögen aber für diese mit allen Kräften Absatzgebiete gesicht werden, umsomehr, als solche unstreitig vorhanden und gefunden werden können.

Der Kredit des Kleintrafikanten.

(Von einem Kleintrafikanten.)

Sehr geehrte Redaktion!

Wenn ich diese Zeilen an die Leser Ihres geschätzten Blattes richte, so geschieht es deshalb, um zu zeigen, wie bedauernswerth all diejenige sind, die sich mit dem Verkaufe der Tabak-Produkte befassen. (Wir haben dies niemals bestritten. Die Red.) Vor wenigen Wochen errichtete ich mir hier in der Hauptstadt eine Tabak-Trafik. Mein Kapital bestand aus 5000 Kronen, welcher Betrag nach Ausfassung der Trafikwaaren, Stempel- und Briefmarken vollständig erschöpft war. Nun bedürfte ich anlässlich des Zinsquartales 200 Kronen, um die Gewölbmiete zu entrichten, da ich von dem vorhandenen Gelde, welches ich zum Einkaufe

der Waaren bedurfte, nicht entbehren konnte. Ich that das, was auch andere kleine Gewerbeleute thun, wenn sie Geld nöthig haben, um ihr Geschäft weiterzuführen, ich reichte in einer Kronen-Sparkassa ein, um ein Darlehen von 200 Kronen. Man denke und staune, ich wurde abgewiesen. Ich, der am Budapester Platz ein sicheres Geschäft mit einem investirten Baarvermögen von 400 Kronen besitze, ich, der sonst nicht einen Heller schuldig bin, erscheine der der Bank nicht genügend sicher für den geringen Betrag von 200 Kronen

Drängt sich nicht jeder Tabak-Verschleisser daher die Frage auf, ob unter solchen Umständen die Verschleisser der Hauptstadt nicht daran denken müssten, sich selber ein Kreditinstitut zu gründen, das jedem Mitgliede im Bedarfsfalle Kredit gewährt? Ich glaube, dass diese Angelegenheit eine solch wichtige ist, dass sie werth erscheint, wenn wir in einer Konferenz dieselbe besprechen, und Mittel ausfindig machen, um auch für unsund dasjenige zu schaffen, was jeder, selbst der geringste Gewerbeund Handelstreibende besitzt, eine Quelle, wo er zu billigem Zinsfusse leicht Kredit erhält.

Empfangen Sie etc.

A. T.

Tabak-Kleinverschleisser.

Vermischtes.

Die Verminderung der Grosstrafiken. Unser jüngster Artikel hatte sich mit der Verminderung der Grosstrafiken eingehend befasst und dargelegt, wie sehr der Nutzen aus diesen Geschäften dadurch zersplittert wird, weil es zahlreiche Grosstrafikanten im Lande gibt, die mit Rücksicht auf die Billigkeit der Fahrmittel dormalen keine Existenzberechtigung haben.

Wie wir nun hören, scheint man kompetenten Ortes schon lange diesen Umstand ins Auge gefasst zu haben, denn es wird uns mitgetheilt, dass die in der Umgebung der Hauptstadt sich befindlichen Grosstrafiken aufgelassen werden sollen. So zum Beispiel die Grosstrafiken in Kőbánya Ujpest, Monor, Erzsébetfalva, sollen, da ihre Entfernung von der Hauptstadt eine viel zu geringe, der Konsum auch weit zu unbedeutend ist, aufgelassen werden.

Wir geben diese Mittheilung mit aller Reserve wieder, da sie uns nicht amtlich zugekommen ist, bemerken aber, dass es nur im Interesse der betreffenden Grosstrafikbesitzer sowie der an sie zugewiesenen Trafikanten gelegen wäre, wenn sich diese Mittheilung bewahrheiten würde. Wozu dem armen Kleintrafikanten den Bissen Brod aus dem Munde nehmen, zumal doch an dem Engros-Verkaufe nicht ein Heller verdient wird.

Fehlende Zigarrette. Während einiger Tage waren in den Trafiken der Hauptstadt keine Drama-Zigarretten zu haben. Wahrscheinlich können die Fabriken in Ó-Buda, Fiume und Temesvár nicht so viel von dieser Sorte erzeugen, als bei den schlechten Zeiten davon abgesetzt wird, zumal in dem letzten Jahre sich der Drama-Zigarrette auch schon solche Leute bedienen, welche vor Jahren nur „Aegyptische“ rauchten. Vielleicht entschliesst man sich dazu, Zigarretten zu halbe Heller einzuführen, das wäre zeitgemäss.

Ueber die Sonntagsruhe der Trafikanten schreibt das vom Abgeordneten *Vászonyi* redigirte „*Uj század*“ einen längeren Artikel, welcher natürlich darüber nichts anderes zu sagen weiss, als all das, was wir über diesen Gegenstand schon veröffentlicht hatten. Immerhin verdient der Artikel umso mehr Beachtung, als

von Seite der Presse nur sehr spärlich dieses Thema berührt wird und der Artikel selbst mit Sachkenntniss geschrieben ist.

Briefkasten der Redaktion.

Herrn B. Gy. in V. Es ist uns ganz gleichgiltig, ob uns Leute, die ein Verdienst darcin setzen, arme Leute zu schinden, achten oder nicht. Seien Sie überzeugt, dass wir auch sehr deutlich zu sprechen verstehen und wenn dies geschieht, dürfte es kaum zu Ihrem Vortheile ausfallen.

Herrn S. K. in H. Der Patriotismus mancher Leute besteht häufig darin, wenn sie ihren eigenen Vortheil in der Ausübung einer, ihnen ohnehin auferlegten Pflicht erblicken. Wir sehen es durchaus nicht ein, was Sie Patriotisches vollführen, wenn Sie Tabak und Zigarren im Grossen an Ihre Kleinverschleisser abgeben. Oder wollen Sie es vielleicht uns einreden, dass Sie dies lediglich aus Patriotismus thun, da Sie an dem Verschleisse nichts verdienen? Sie thun dies vielmehr deshalb, weil Ihr anderes Geschäft dadurch besser wird, das ist alles. Im Uebrigen glauben wir kaum, dass dieser Patriotismus, den Sie an sich so sehr rühmen, am rechten Platze ist. Lassen Sie in Gottes Namen nur den Patriotismus ausser Spiel, der hat dabei gar nichts zu thun.

Frau R. Sz. Budapest. Sie können vollständig beruhigt sein. Der betreffende Beamter ist ein sehr gewissenhafter und pflichtgetreuer Mann, er wird Ihnen kein Unrecht thun. Unverständlich ist es uns, warum Sie gegen ihn diesen Verdacht aussprechen.

O. R. M. Insolange Sie uns nicht Ihren Namen nennen, können wir auch von Ihrer Anklage gegen den Betreffenden keine Notiz nehmen!

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

GYÁRI RAKTÁR:

GOLDZIEHER GÉZÁ-nál

BUDAPEST, V., SAS-UTCZA 29. SZÁM.